

padu 1925, takže žalobce mohl svou pohledávku vymáhati soudně teprve dne 4. listopadu 1925, a, ana žaloba došla k soudu dne 3. listopadu 1928, nezanikla prý žalobcova pohledávka ještě promlčením a byla žaloba podána včas. Tomuto názoru odvolacího soudu nelze přisvědčiti. Podle vlastního tvrzení žalující strany dal žalovaný žalující firmě příkaz, by provedla přelakování jeho poškozeného auta, při čemž s ní smluvil odměnu 1.000 Kč, kterou firma později snížila na 900 Kč, přesunuvši na žalovaného 2% daň z obrátu. Šlo tedy o smlouvu o dílo podle §§ 1165 a násl. obč. zák. Co se týče zapravení odměny za dílo, stanoví § 1170 obč. zák., že jest odměnu zpravidla zaplatiti po skončení díla, nejde-li ovšem o případ vytčený v druhé větě tohoto §, který však v souzeném případě nepřichází v úvahu. Podle tohoto jasného doslovu zákona nastává splatnost odměny, nebylo-li stranami ujednáno nic jiného, ihned po skončení díla. Že podnikatel může požadovati odměnu za zhotovení díla teprve, až zašle objednateli účet a v něm určí platební lhůtu, zákon nestanoví. V dodatečném zaslání účtu nelze proto spatřovati podmínku splatnosti, nýbrž prodlení podnikatele ve vymáhání pohledávky a poskytnutí lhůty dlužníkovi k jejímu zaplacení. Nastala-li tedy splatnost zažalované pohledávky ihned po skončení díla, počala tímto okamžikem běžeti i promlčecí lhůta podle §§ 1478 a 1486 obč. zák., neboť od tohoto okamžiku měl žalobce nejen objektivní, nýbrž i subjektivní právní možnost požadovati zaplacení a uplatňovati svou pohledávku i žalobou, to tím spíše, an sám tvrdí, že se strany již před provedením díla shodly na výši odměny. Náзор odvolacího soudu, že splatnost žalobcovy pohledávky byla podmíněna zasláním účtu žalovanému, že žalobce mohl svou pohledávku vymáhati teprve po uplynutí lhůty, kterou sám dal žalovanému v zaslaném účtu, a že doba promlčecí počala běžeti až po uplynutí této lhůty, jest tedy nesprávný a vedl by k tomu, že by bylo podnikateli díla ponecháno na vůli, by o své újmě odsunul počátek promlčecí doby třebas i na leta a by tak pro svou pohledávku proti objednateli díla fakticky určil delší promlčecí dobu, než stanoví zákon. To by odporovalo důvodům vhodnosti a účelnosti, jimž má sloužiti promlčení; promlčení žaloby má sloužiti zájmům dlužníka, jehož obrana by příliš opožděným uplatňováním právních nároků byla ztížena, a tento účel nesmí býti mařen liknavostí věřitele ve vymáhání jeho nároků. Účelem ustanovení § 1486 obč. zák., zavedeného III. dílčí novelou, bylo právě uzákoniti krátké lhůty promlčecí pro podobné nároky všedního života, a výkladem, který mu dává odvolací soud, byl by tento účel mařen. Ježto odvolací soud, vycházeje z řečeného nesprávného právního názoru, nevyřídil ostatní výtky odvolání, bylo odůvodněnému rekursu vyhověti a usnésti se, jak se stalo.

Čís. 10455.

Ohlášení obnovy manželského společenství ve smyslu § 110 obč. zák. jest úkonem nesporného řízení, i když bylo uznáno na rozvod rozsudkem po sporném jednání.

Právní skutečností, zrušující rozvod, jest obnova manželského společenství, nikoliv oznámení podle § 110 obč. zák. Není-li mezi manžely souhlasu, zda bylo manželské společenství obnoveno, jest ponechatí manželům (jiným účastníkům), by uplatnili žalobou nároky dovozované z obnovy manželského společenství.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1931, R I 19/31.)

Oznámení rozvedené manželky Anny K-ové, že manželství stran, jež bylo rozsudkem rozvedeno od stolu a lože, bylo manžely obnoveno, nevzal soud první stolice na vědomí. **Důvody:** Soud má za zjištěno, že po prvním roku dne 28. března 1929, při němž byl vynesena rozsudek pro zmeškání o rozvodu manželství stran z viny žalované manželky, žalovaná Anna K-ová sice zůstala v bytě žalobce, ale nikoli jako manželka, nýbrž jako osoba cizí, a to proto, že neměla kam jíti a jen na její prosbu, by ji žalobce ve svém bytě nechal, než si najde místo a že žalobce se s ní nijak nestýkal, nýbrž měl u sebe svou sestru Marii K-ovou, která mu vedla domácnost, a že žalovaná dne 15. května 1929 z bytu žalobcova na dobro odešla a již nepřišla. Pouhý, dočasný pobyt žalované v žalobcově bytě na její vlastní žádost beze všech styků se žalobcem nelze pokládati za obnovení soudně rozvedeného manželství a nemůže proto soud oznámení žalované o obnovení manželství vzíti na vědomí. **Rekursní soud** napadené usnesení potvrdil. **Důvody:** Otázka, zda manželství bylo obnoveno, jest mezi stranami sporná a nelze ji řešiti prostředky mimosporného řízení (§ 2 čís. 7 nesp. říz.). Všim právem nevzal tudíž první soud prohlášení žalované o obnovení manželství na vědomí. Nebylo nutno, by soud poukázal žalovanou na pořad práva, ježto nelze vésti spor o otázce, zda bylo manželství obnoveno. To jest možné jen, kdyby tvrdila žalovaná nějaký nárok nebo právní zájem (§ 18 nesp. říz.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Pro vyskytnuvší se pochybnosti bylo především rozhodnouti, zda dovolací rekurs má býti posuzován podle civilního soudního řádu, podle něhož by byl, byv podán do srovnalých usnesení prvního a rekursního soudu, nepřipustným, či podle § 16 nesp. říz., podle něhož bylo by mu vyhověti, kdyby napadené usnesení skutečně trpělo tvrzeným rozporem se zákonem. Jak nejvyšší soud vyslovil již v rozhodnutí čís. 5782 sb. n. s., jest ohlášení obnovy manželského společenství ve smyslu § 110 obč. zák. úkonem řízení nesporného, a to i tehdy, když bylo na rozvod uznáno rozsudkem po sporném jednání, neboť nelze toto oznámení v tomto případě jinak posuzovati než při rozvodu dobrovolném, při němž použití předpisů sporného řízení nemůže vůbec přijíti v úvahu. Rozvodový spor byl skončen rozsudkem, oznámení o obnově manželského společenství není pokračováním v rozvodovém řízení, nýbrž novým, zcela samostat-

ným úkonem. Nezavdává se jím podnět ke zjišťování, zda manželské společenství bylo obnoveno, rozvod byl odčiněn a manželství obnoveno, nýbrž oznamuje prostě soudu, by to bylo příslušnými úřady vedeno v patrnosti, že manželské společenství bylo obnoveno. Pro použití předpisů o sporném řízení není tu důvodu. Dovolací rekurs jest tudíž přípustný, není však opodstatněn. Jak bylo vyloženo v plenárním rozhodnutí čis. 7622 sb. n. s., jest předpis § 110 obč. zák., že opětné spojení manželů soudem rozvedených musí býti oznámeno soudu, předpisem jen pořádkovým, právní skutečností zrušující rozvod jest obnova manželského společenství, nikoliv toto oznámení. Jestliže oznámení učinili souhlasně oba manželé, neb sice jen jeden manžel, ale druhý manžel potvrdil jeho pravdivost, jest ovšem oznámení plným důkazem o obnově manželského společenství, a tím i o odčinění rozvodu souhlasnou vůlí stran a hodí se k tomu, by soud je vzal na vědomí a potřebné zařídil. Není-li mezi manžely souhlasu, zda manželské společenství bylo obnoveno, jest ponechatí manželům, po případě i jiným účastníkům — srovnej dv. dekret ze dne 15. června 1833 čis. 39 sb. z. s. —, by žalobou uplatnili nároky osobované si z obnovy manželského společenství. K úřednímu vyšetřování skutečného stavu neposkytuje zákon potřebného základu. Proto jest dovolací rekurs bezdůvodný nejenom, pokud brojí proti tomu, že stěžovatelkou oznámená, ale manželem jejím popřená obnova manželského společenství nebyla soudem vzata na vědomí, nýbrž i pokud vytýká, že stěžovatelka nebyla podle § 2 čis. 7 a § 18 nesp. říz. odkázána na pořad práva. K tomu nebylo příčiny, poněvadž ani zjištění, zda došlo k obnově manželského společenství, ani otázka, zda se rozvod stal bezúčinným, nebyly předmětem soudního rozhodování, a důvody připojené k usnesení prvního soudu nejsou podle § 18 nesp. říz. na závadu, by se stěžovatelka nedomáhala, by byl žalobou prohlášen rozvod za odčiněný.

Čís. 10456.

Po samém zákonu není vlastník hypoteky oprávněn požadovati na hypotekárním věřiteli, by provedl výmaz zástavního práva, ana pohledávka zanikla.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1931, Rv I 159/30.)

Žalobci se domáhali, by žalovaný jako hypotekární věřitel provedl výmaz zástavního práva váznoucího na nemovitosti žalobců pro jeho pohledávku, která podle tvrzení žalobců byla již zaplacená. O b a n i ž š i s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Hypotekární dlužník mohl by se po zaplacení pohledávky jen tehdy domáhati výmazu zástavního práva věřitelem, kdyby tu bylo zvláštní ujednání, že věřitel povinnost tu převzal, ať již na své útraty aneb na útraty dlužníka. To žalobci ani netvrdili, naopak žádají, by žalovaný výmaz provedl jen na základě tvrzeného zaplacení pohledávky. Takový